

Tussenevaluatie van het KAN Bouwen Platform

November 2022

KAN is een platform dat opgezet is om 'samen kennis te ontwikkelen' gericht op stakeholders die de transitie naar natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen als het nieuwe normaal beogen. Met als resultaat dat klimaatadaptief en natuurinclusief ontwikkelen en bouwen op gebouw- en wijkniveau een vanzelfsprekend onderdeel van de cultuur, werkwijze en competenties van een (gebieds-)ontwikkelaar en bouwer is geworden.

Het KAN platform is opgericht door een aantal partijen, zij vormen samen de kerngroep:

- Bouwend Nederland,
- NEPROM,
- WoningBouwersNL,
- Ministerie van BZK,
- Ministerie van LNV,
- RVO/DuurzaamDoor.

Daarnaast is er een stuurgroep met een afvaardiging van leden waar veel kennis en expertise zit.

Het platform bestaat nu (bijna) drie jaar en heeft momenteel 44 deelnemers, met name project ontwikkelaars, bouwers en een aantal gemeentes. Om deel te nemen aan het platform meld je je aan met een KAN project. Gemeentes kunnen zich ook zonder project aanmelden. De behoefte is ontstaan om een (lerende) evaluatie te maken die thema's oplevert voor de doorontwikkeling van het platform.

De resultaten van de evaluatie zijn te lezen in deze presentatie.

Om de evaluatie op te maken is ingezet op het afnemen van een aantal interviews en een online enquête die verspreid is via het Bulletin richting 950 mailadressen. Het is belangrijk om te beseffen dat de enquête door 32 van de 44 deelnemers is ingevuld. Daarnaast hebben slechts 17 niet-deelnemers de enquête ingevuld. De uitslag van de enquête geeft daarmee gevoel en richting, maar is niet representatief. De interviews hebben met name veel verdieping gegeven op de onderzoeksvragen. Waar een bevinding met name vanuit het interview komt is deze 'grijs gearceerd'.

Inhoud

Vraag

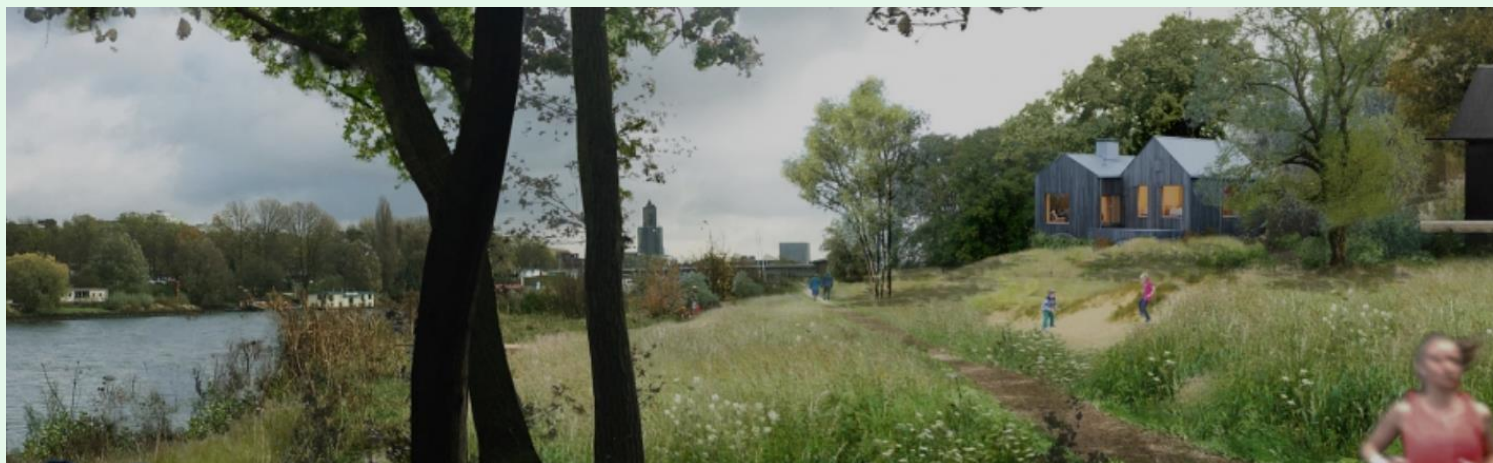
Aanpak

Bevindingen

- Kennis deling
- Ambitie
- Deelnemers & Doelgroepen
- Activiteiten
- Aansturing

Conclusies

Aanbevelingen

Maak een lerende (tussen) evaluatie van het KAN platform met de bedoeling om collectief te reflecteren op de werkwijze en de impact van KAN Bouwen sinds de oprichting, om programmamanagement en financiers richting te geven voor doorontwikkeling van KAN Bouwen.

Onderzoeksvragen:

1. Reflecteer hoe impactvol de werkwijze van het KAN platform is geweest sinds de oprichting

Inhoudelijk:

- Hebben de 'activiteiten' impact in de zin van; gezamenlijk kennis ontwikkelen en ervaringen delen?
- Welk type activiteiten, kennis en voor wie relevant wel/niet en waarom.
 - Zowel deelnemers als ook niet-deelnemers betrekken.
- Is KAN in staat om de praktijkkennis die bij de koplopers in de bouw zit voldoende te delen binnen het platform?
- (Matcht KAN nog met de beleidsdoelstellingen van BZK en LNV?)

Procesmatig:

- Hoe gaat het 'proces' van samenwerking en aansturing? Wat gaat goed/kan beter?

2. Geef inzicht in de potentiële toekomstige inhoudelijke focus, doelgroepen en werkwijze

- Op welke thema's zou het KAN platform kunnen door ontwikkelen?
- Onder welke voorwaarden komt ministerie I&W en/of VWS aan boord als financier?

Houdt bij de evaluatie rekening met:

- Input vanuit deelnemers gegeven in de KAN bijeenkomst
- Evalueer niet alleen inhoudelijk maar ook het proces van samenwerking en aansturing
- Benoem of er verschillen zitten tussen de diverse doelgroepen verbonden aan KAN

Maak kans op het boek 'Groenblauwe netwerken, handleiding voor veerkrachtige steden'

KAN platform enquête

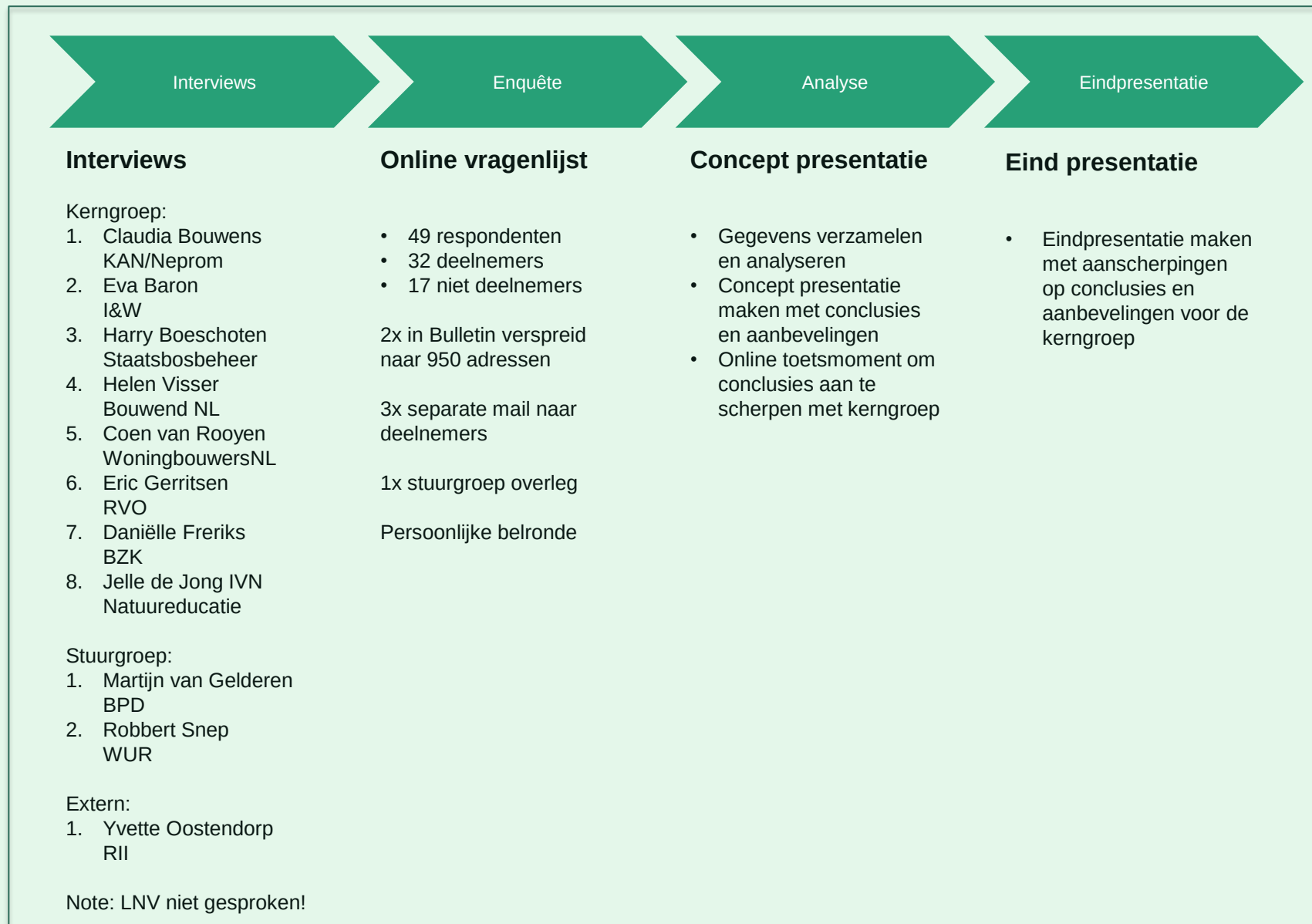
In januari 2020 zijn Bouwend Nederland, NEPROM en WoningbouwersNL gestart met het KAN platform. Doel: klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen een vanzelfsprekend onderdeel maken van de nieuwbouw praktijk. Inmiddels zijn we bijna drie jaar verder. Wat gaat er goed? Wat kan er beter? Kunnen we met het KAN platform de gewenste transitie realiseren? Welke wijzigingen moeten we de doorvoeren?

Om hier achter te komen willen we jou, als trouwe lezer van het KAN Bulletin, een aantal vragen stellen. Invullen kost (denken we) 10-15 minuten.

Als beloning voor jouw tijd en input verloten we onder de respondenten 5 exemplaren van het boek 'Groenblauwe netwerken, handleiding voor veerkrachtige steden' ter waarde van € 51.

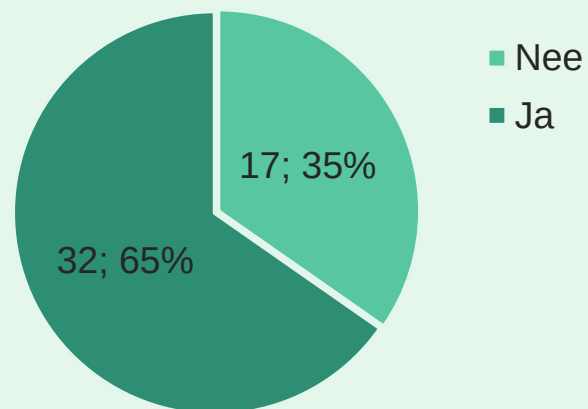
[Je kunt hier de enquête invullen.](#) Graag vóór 11 november. De uitkomsten van de enquête verwachten we in januari 2023. De winnaars van de boeken maken we in december bekend.

[Naar de enquête](#)

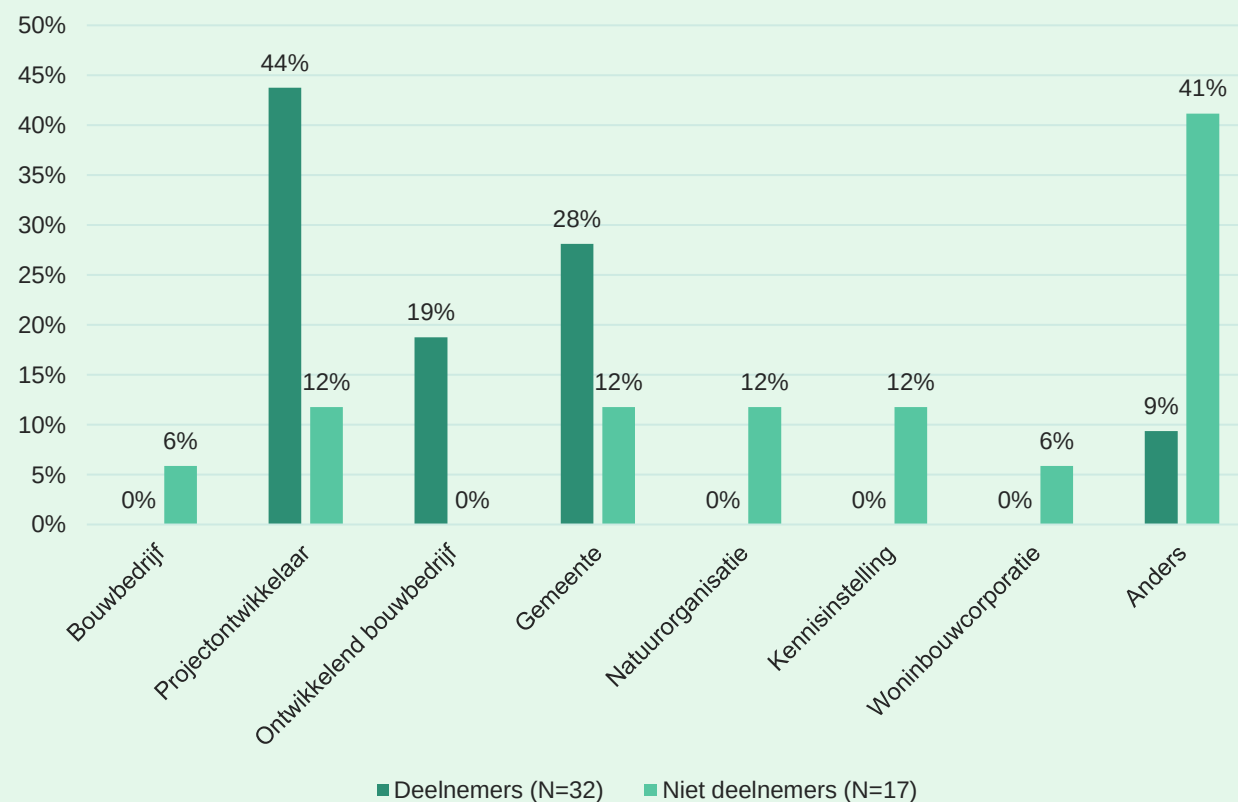

Respondenten van de enquête

Bent u of uw organisatie deelnemer van het KAN platform?

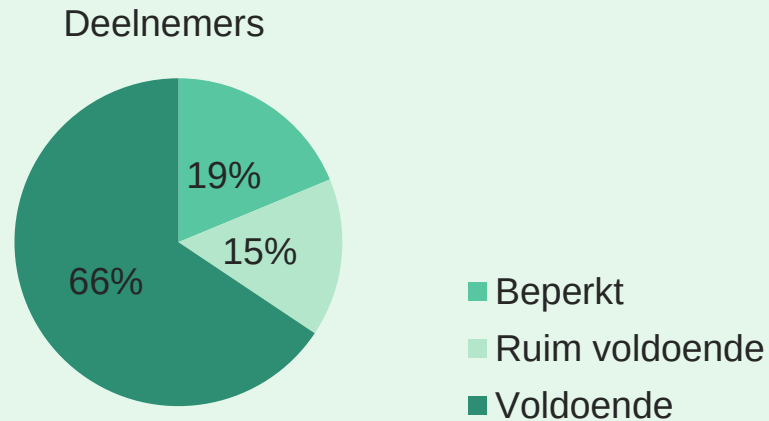
Type organisatie

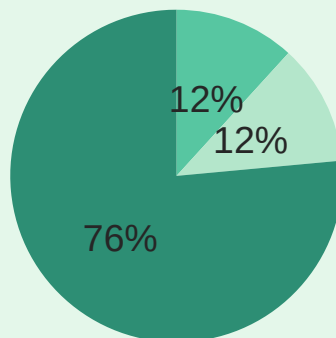
NOTE: Opvallend is de afwezigheid van 'bouwbedrijf' bij deelnemers

Bevinding 1: KAN wordt erkend als waardevol kennisplatform & actieve leergemeenschap

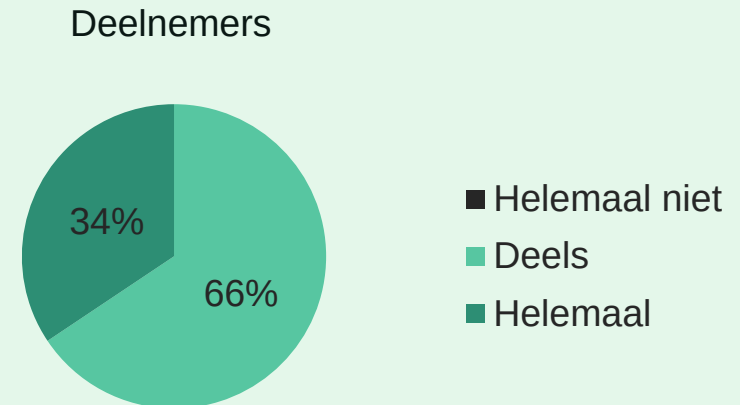
Hoeveel kennis doet u op over natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen bij het KAN platform?

Niet-deelnemers

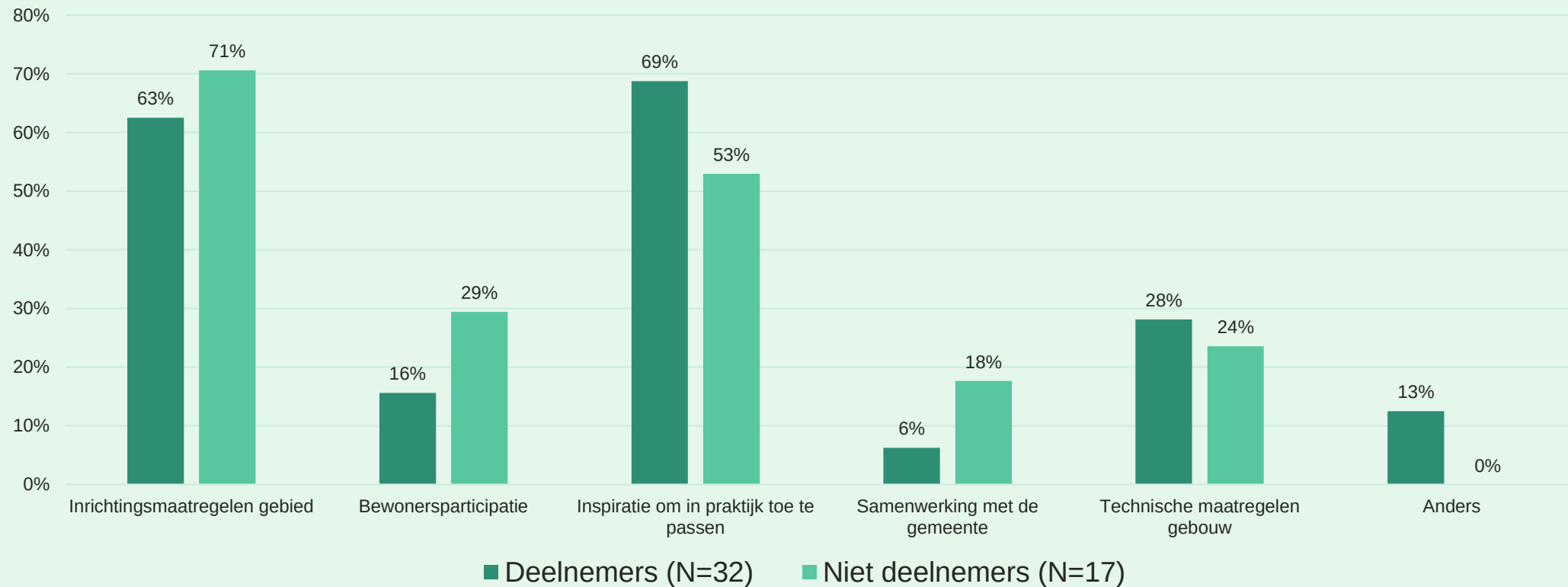

Heeft het KAN platform de verwachtingen die u had bij aanmelding, waargemaakt?

Bevinding 2: Met name kennis t.a.v. inrichtingsmaatregelen is opgedaan naast inspiratie om in de praktijk toe te passen

Op welke thema's heeft u vooral kennis opgedaan bij het KAN platform?

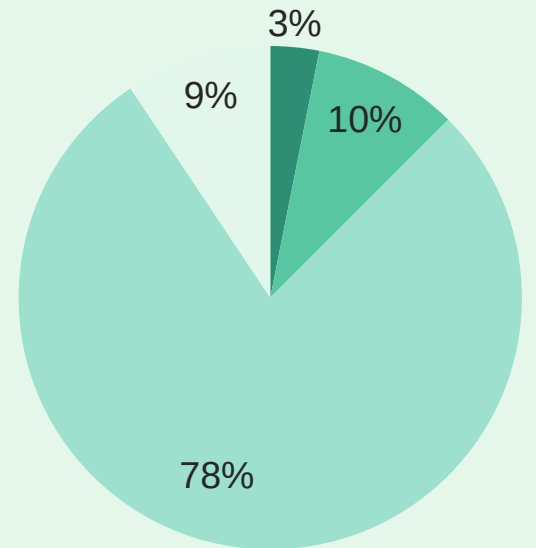

Anders:

1. Verrijken van algemene kennis over klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen
2. Samenwerken buiten de branche
3. Hoe effectief (zonder veel kosten) maatregelen kunnen worden toegepast. En dat het vooral ook een kwestie is van gezond verstand gebruiken (meenemen in het ontwerp)
4. Beheer en coöperatieve vormen via onderzoeksrapport over groene buurten

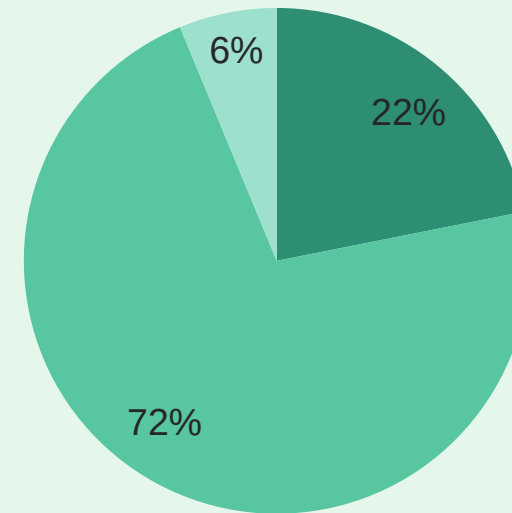
Bevinding 3: Deelnemers kunnen de kennis toepassen in de praktijk en doen dat deels ook

Heeft het KAN platform u kennis over klimaatadaptieve en natuurinclusieve nieuwbouw gegeven die u concreet toe kunt passen in de praktijk?

■ Helemaal niet ■ Onvoldoende
■ Voldoende ■ Veel

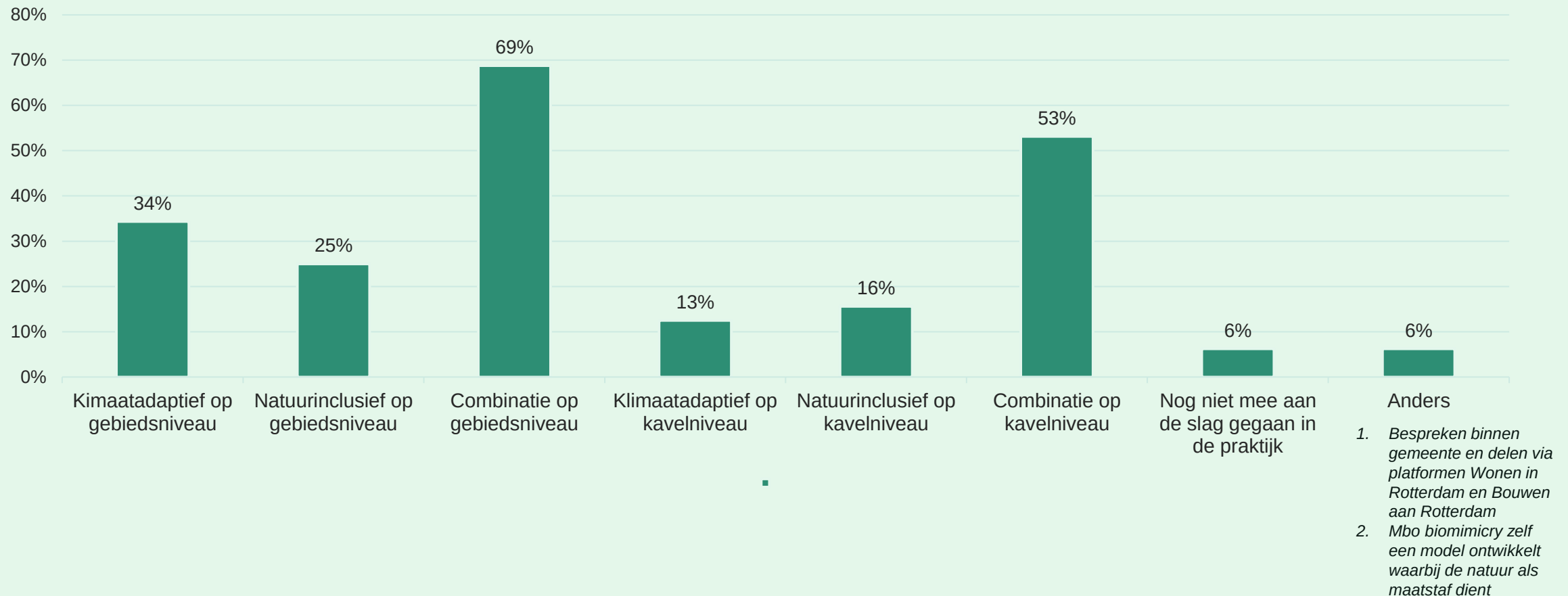
Heeft de deelname aan het KAN platform ertoe bijgedragen dat u of uw organisatie meer klimaatadaptief en natuurinclusief is gaan ontwikkelen / bouwen?

■ Helemaal niet ■ Deels ■ Helemaal

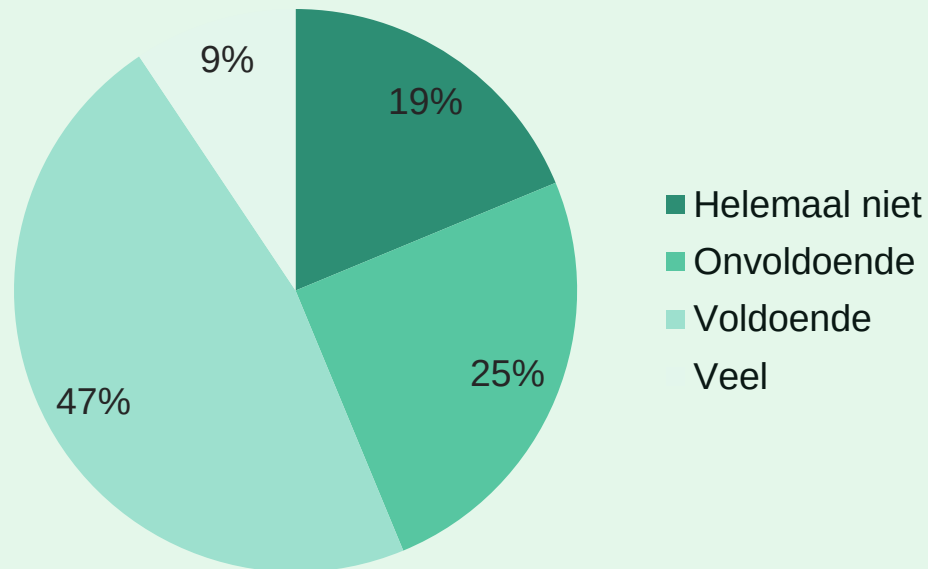
Bevinding 3: Met name met de combinatie van **VanWaarde** KA & N bouwen aan de slag gegaan

Kunt u aangeven waar u vooral in de praktijk mee aan de slag bent gegaan?

Bevinding 4: 44% van de deelnemers deelt geen of onvoldoende praktijkkennis met KAN

Heeft u uw eigen praktijkkennis over klimaatadaptieve en natuurinclusieve nieuwbouw ingebracht in het KAN platform om te delen met anderen?

De 44% (14 respondenten) die 'Helemaal niet' of 'onvoldoende' hebben aangegeven, geven als reden:

Te weinig ervaring of kennis (n=5)

- *Ik heb nog weinig praktijkkennis*
- *Te weinig ervaring*

Focus ligt op andere zaken (n=6)

- *Is niet mijn expertise; ik heb begrepen dat mijn collega's die zich daarmee bezighouden dat wel doen.*
- *Nog te veel de waan van de dag....*

Overig (n=3)

- *Budget*
- *Nog geen goede inhoudelijke terugkoppeling gegeven van de werken en de bedachte invulling*
- *Ik kom leren bij het KAN, krijg het lastig voor elkaar de projectontwikkelaars te motiveren*

Bevinding 5:

KAN platform is onderscheidend

- De combinatie van klimaatadaptief én natuurinclusief
- Leren langs de praktijk gericht op nieuwbouw
- KAN is uniek door verbinding tussen publiek & privaat
- Het is een landelijk platform en niet regionaal

Het platform is nog beperkt bekend, maar laat zien hoe het wel kan en dat inspireert en verleid andere partijen

“Er is stevig eigenaarschap bij
branchevereniging van
ontwikkelaars & bouwers bij
KAN”

Bevinding 6:

KA & N bouwen is duidelijk lerend domein

- Er is nog geen gedeeld beeld over KA & N bouwen blijkt uit de interviews
- De deelnemers in de enquête geven aan het wel duidelijk te vinden wat KA & N bouwen inhoud
- De richting is echter wel duidelijk en welke elementen hier mee samen hangen
- We leren net wat wel en niet werkt in de praktijk
- Per kavel of gebied kan het ook anders zijn
- Onduidelijk wanneer je voldoet en welke KPI's daar mee samenhangen
- Er is geen duidelijke monitoring hoe NL beweegt op KA én N bouwen

“Ze willen graag, maar hebben toch weer nét de verkeerde boompjes gepland”

“Bomen op balkons plaatsen draagt toch niet echt bij”

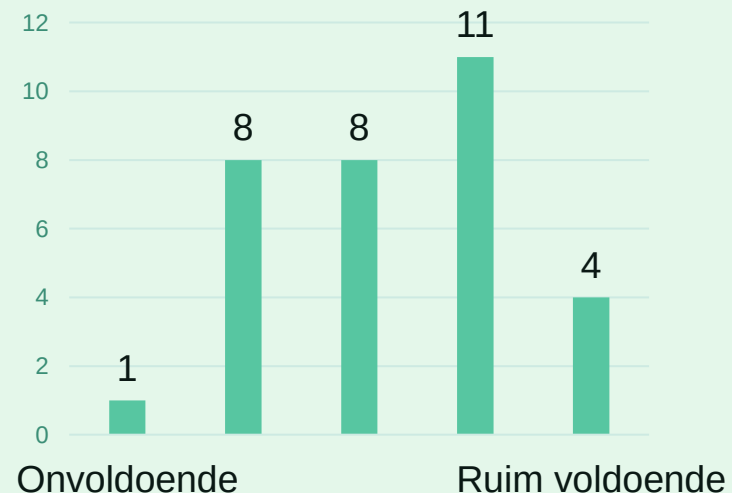
Bevinding 7: Kennisontwikkeling en –deling was essentieel voor activatie van koplopers: maar nu?

- Afgelopen jaren staat kennisontwikkeling & deling; het leren centraal
- Koplopers in de projectontwikkeling en bouw wereld hebben veel geleerd met elkaar
- Met 900.000 gewenste nieuwe woningen is het momentum nu om te besluiten hoe KAN zich wil verder wil positioneren binnen de opgave
- Er is behoefte om een duidelijkere horizon te schetsen; wanneer zijn we tevreden en zou KAN overbodig zijn?
- Meer inzet op systeemverandering is nodig om een brede beweging in praktijk op gang te brengen
- Het is nog niet duidelijk tot waar de rol van KAN zou moeten gaan voor kerngroep leden

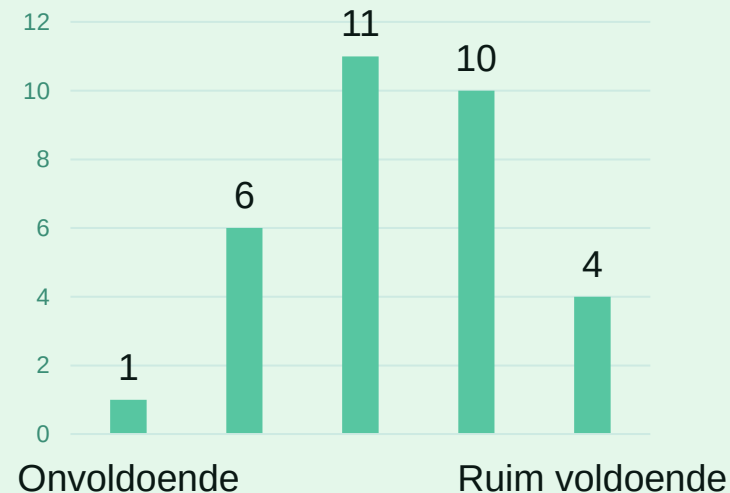
Bevinding 8: KA & N bouwen nog niet ingebakken in cultuur, werkwijze en competenties breed, al zijn deelnemers best positief

Is klimaatadaptieve en natuurinclusieve nieuwbouw al onderdeel van de '.....' van uw organisatie?

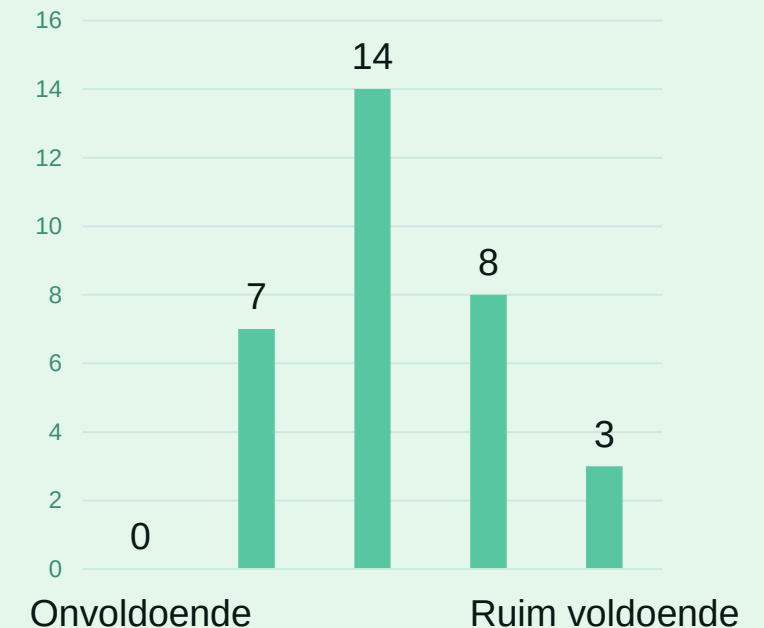
Cultuur

Werkwijze

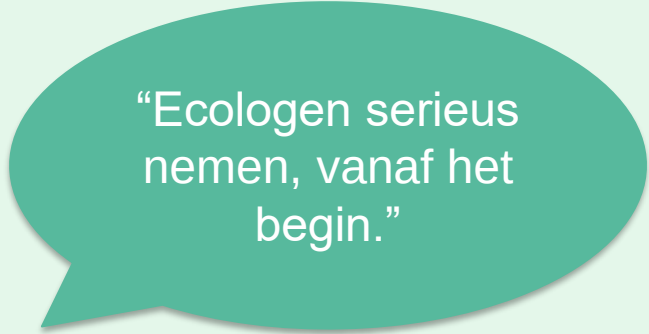

Competenties

Bevinding 9: Een systeemaanpak is nodig

- Het is allemaal nog te vrijblijvend
- De waarde van KA & N bouwen wordt nog niet breed gezien
- Blijven inzetten op bewustwording is nodig
- Borging in processen is cruciaal in het volledige systeem
- Maar onduidelijk welke rol KAN wil/kan spelen binnen deze totale systeemverandering naast kennis ontwikkelen en delen
 - Agenderen / Lobby
 - Meehelpen wetgeving te ontwikkelen, zonder dat dit een afvinklijst wordt
 - Instrumentarium meehelpen ontwikkelen: richtlijnen voor natuurladders, LIOR, nationaal bouwbesluit
 - Verankering in opleidingen voor toekomstig bouwers/projectontwikkelaars
 - Praktische tools
- Op Europees niveau zijn op dit domein ook diverse ontwikkelingen waar goed op aangehaakt moet worden

“Ecologen serieus nemen, vanaf het begin.”

Bevinding 10:

Van gebouw/kavel naar gebiedsaanpak

- Alleen focussen op het gebouw/kavel geeft te beperkt denken, doen en organiseren op KA & N bouwen
- Met de opgave centraal, KA & N bouwen, is het belangrijk om het gebied als uitgangspunt te nemen
- Dat vraagt om een open en innovatieve houding bij partijen om hierop te willen verbinden en samenwerken

Bevinding 11: Kerngroep en deelnemers zijn intrinsiek gemotiveerd

VanWaarde

- De urgentie wordt gevoeld: CO2 reductie, biodiversiteitsverlies, etc.
- Positief kunnen bijdragen aan de transitieopgave
- Zo kunnen we samen leren langs de praktijk
- Krachtig dat het niet te grote club is
- Inmiddels kennen veel mensen elkaar en weten elkaar makkelijker te vinden
- Kerngroep partijen zijn allen enthousiast om te blijven deelnemen richting toekomst
- I&W was zeer beperkt in capaciteit om aan te sluiten

“We gaan voor
hoogwaardige natuur
waar huizen tussen
staan”

Bevinding 12: Nog te veel een ‘bubble’

- Het blijft nog te klein
- Buiten de achterban van de brancheverenigingen zitten nog veel meer ontwikkelaars, bouwers, gemeenten
- Weliswaar 950 ontvangers van het bulletin, maar bereikt KAN die echt (zeer beperkt vulden ze de enquête in)
- Maar: wat mag je verwachten na een kleine 3 jaar inclusief 2 jaar corona?
 - Desondanks is er een gedeelde zorg...
 - Hoe haken we breed (midden groep) ontwikkelend en bouwend NL aan?

Bevinding 13:

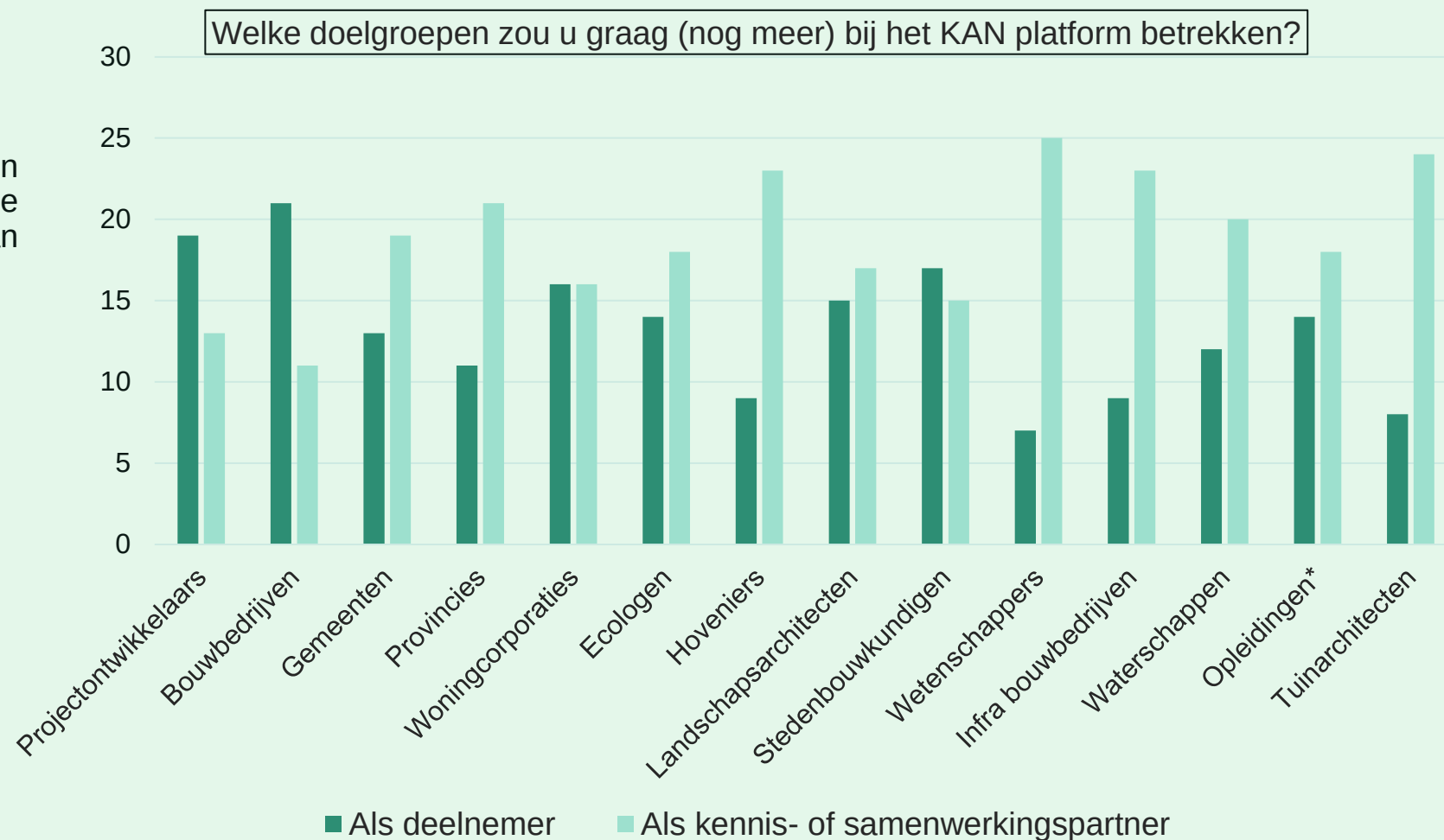
Gemeentes betrekken is cruciaal

- Juist opdrachtgeverschap en vergunningenbeleid bij gemeentes is cruciaal om in de praktijk beweging te krijgen
- Zij bepalen de kaders
- En doen ook beheer zodra het gebied is opgeleverd
- Nu maar 10 van de 350 gemeenten aangesloten; is te beperkt
- Er is onvoldoende zicht waarom dit zo is
- Iedere gemeente lijkt weer anders georganiseerd en vaak hangt veel van persoonlijke intrinsieke motivatie af
- En de gemeente heeft vaak niet één gezicht, dat maakt ze moeilijk aanspreekbaar
- **Dilemma:** pas op met energie te zetten op doelgroepen die moeizaam gaan: stop de energie vooral in welwillende mensen

Bevinding 14: Betrekken van meer deelnemers en kennispartners die dicht bij de praktijk staan lijkt evident

Eigenlijk iedereen die betrokken is bij de totstandkoming van de ontwikkeling en uitvoering van een gebied met nieuwbouw.

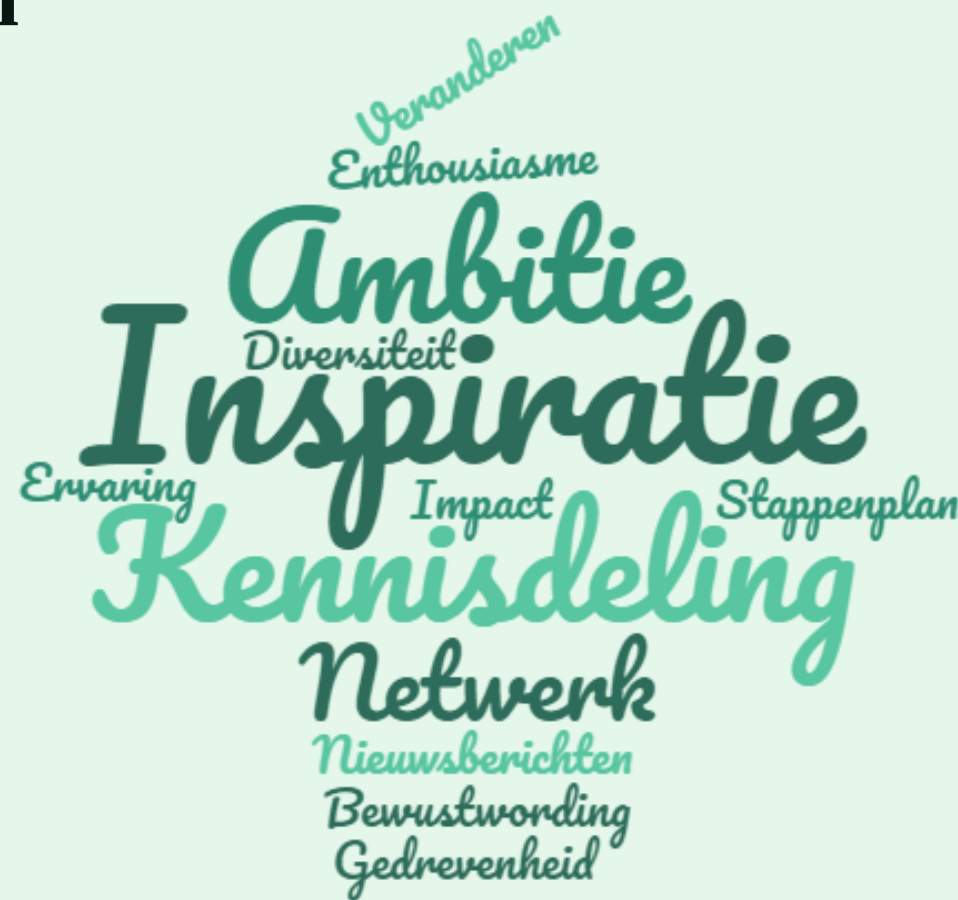
Dit kan per gebied anders zijn.

Bevinding 15:

Quote's van meest waardevolle inzichten vanuit deelname aan het KAN platform

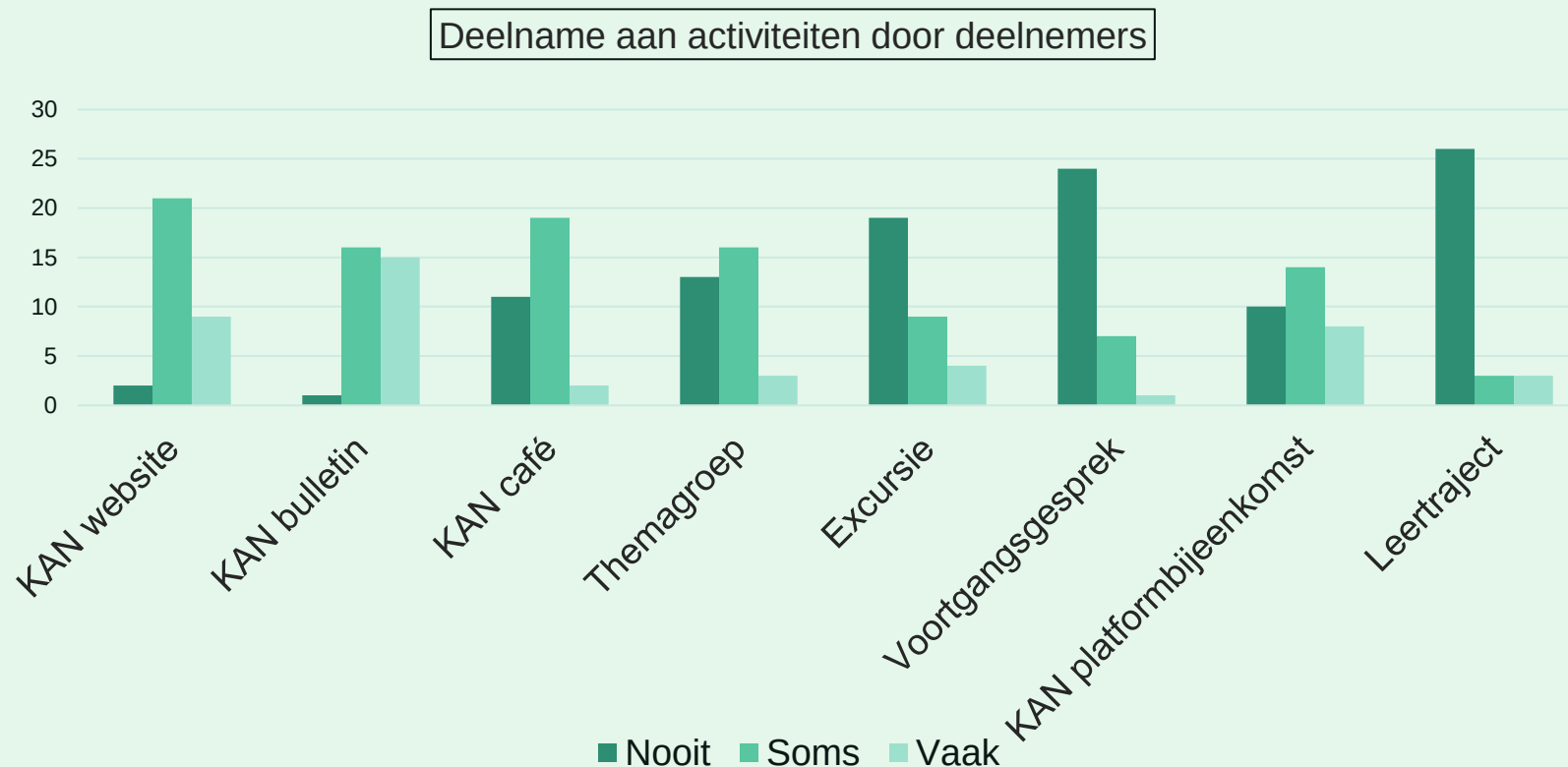
- Hoe de wijken van de (nabije) toekomst eruit moeten gaan zien
- Hoe simpel het kan zijn, het is een kwestie van doen.
- De andere bril dankzij het KAN leertraject.
- Netwerk, leren kennen van andere organisaties, voorbeelden, inspiratie
- Kennis en ervaring delen onder ontwikkelaars
- De diversiteit van partijen die deelneemt aan het platform is waardevol
- Hoe groot het animo is om te veranderen
- Het enthousiasme en gedrevenheid van de organisatie en de impact op bedrijven/overheid die het heeft

Bevinding 16:

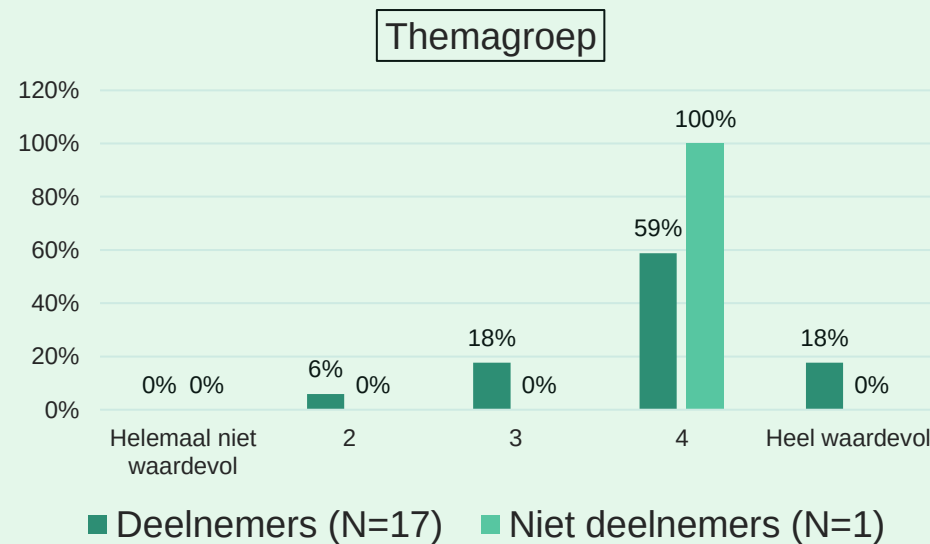
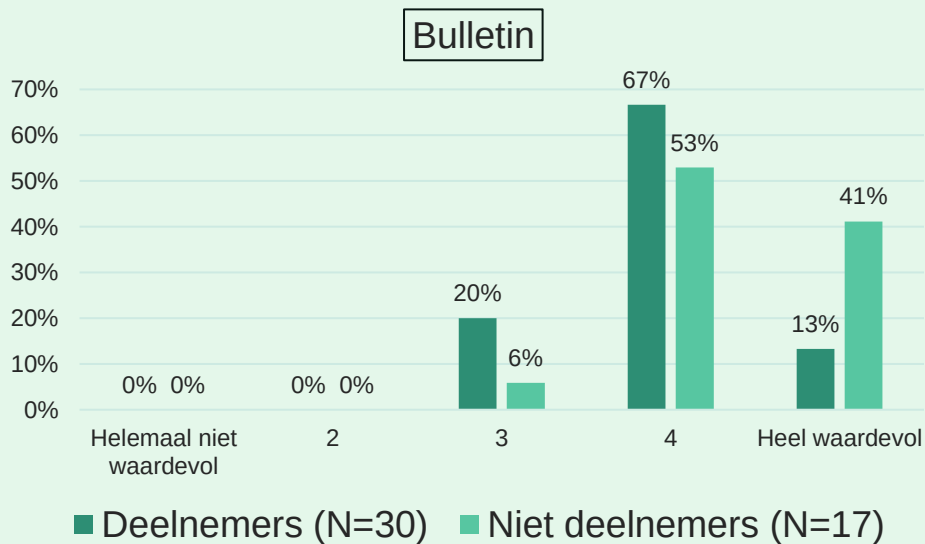
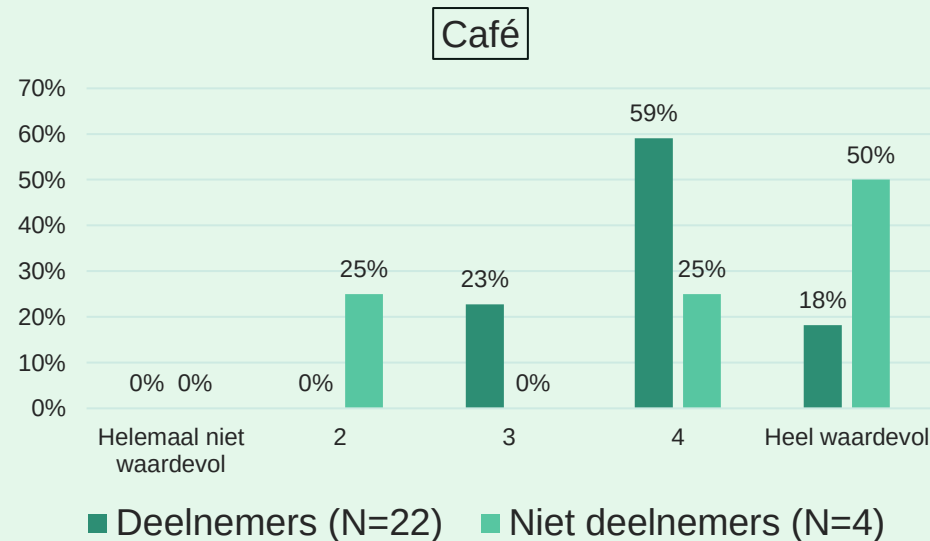
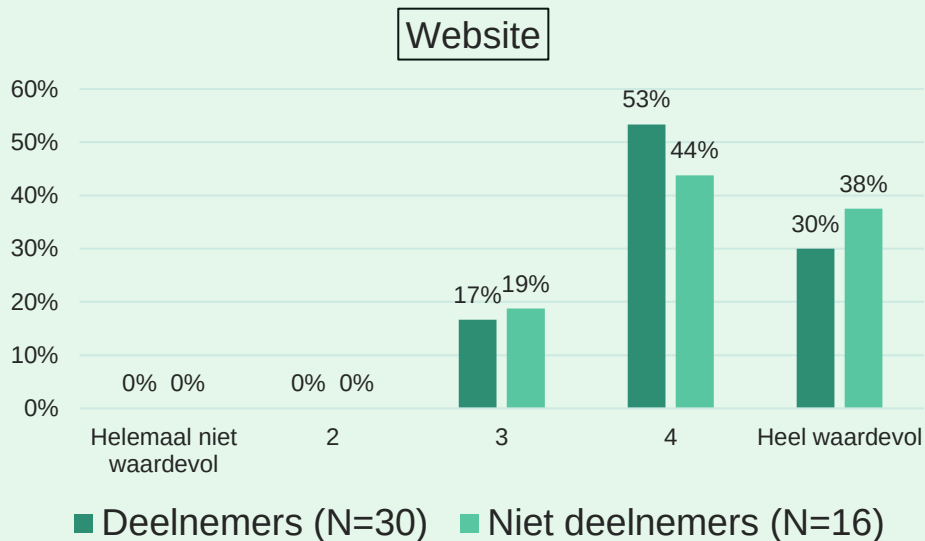
Diversiteit aan activiteiten wordt gewaardeerd

- KAN organiseert de juiste activiteiten om kennis te ontwikkelen en te delen (100% van de deelnemers bevestigt dit in de enquête)
- Iedereen leert anders en heeft andere behoefte, dus diversiteit is goed
- Claudia geeft aan dat veel leervragen van deelnemers nog niet aan bod komen door tijdsgebrek

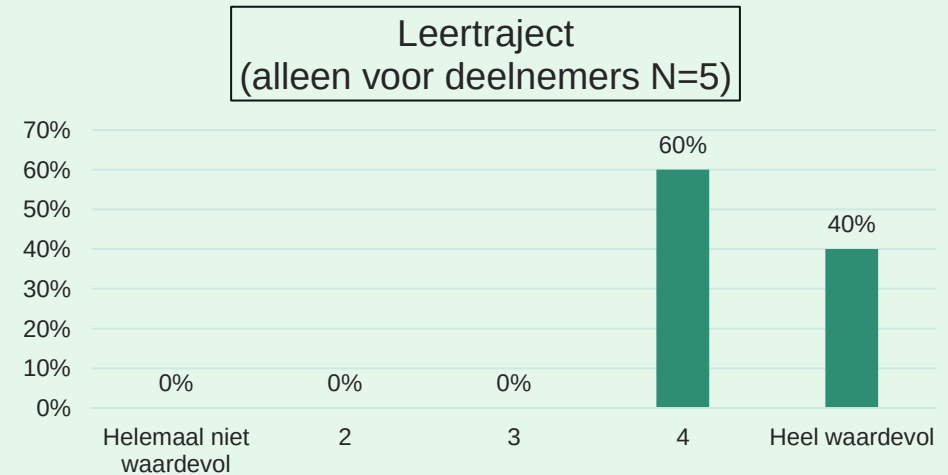
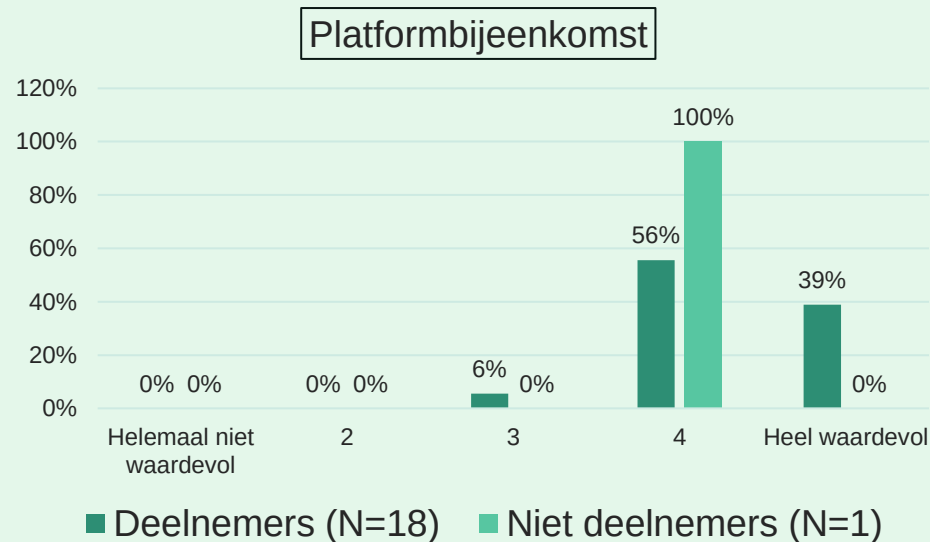
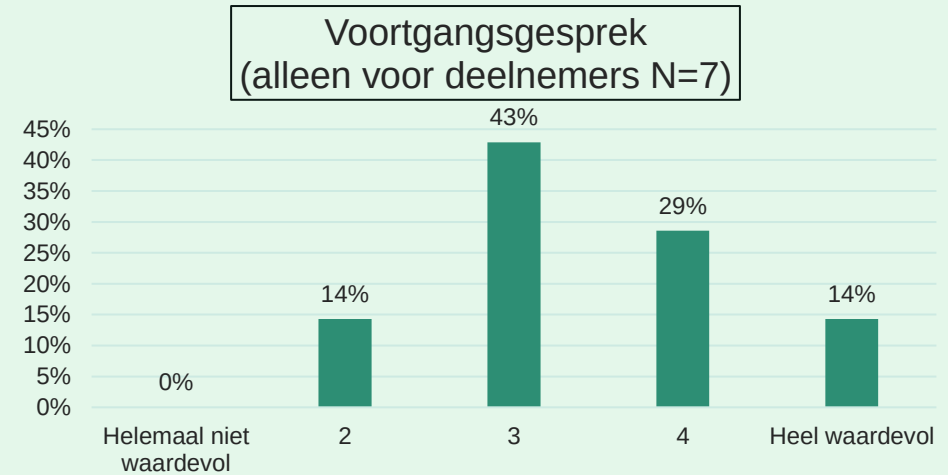
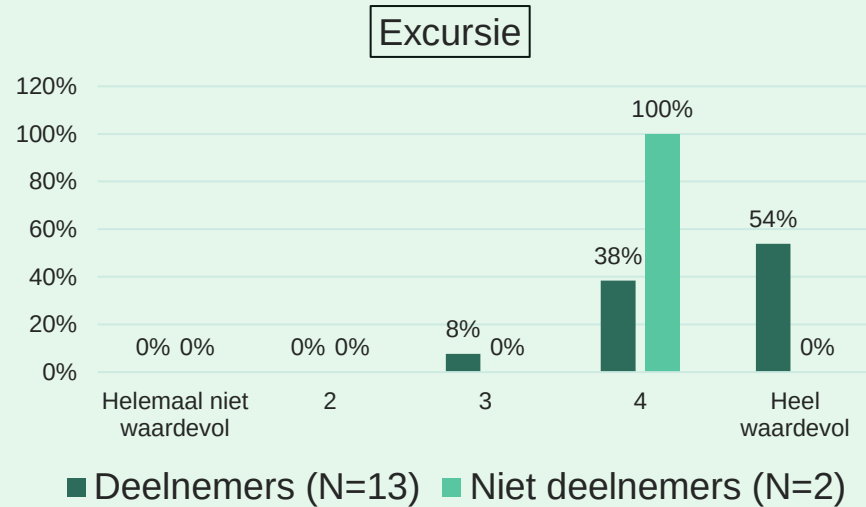
Bevinding 17:

De activiteiten worden door de meerderheid heel goed gewaardeerd

Bevinding 18:

Over de voortgangsgesprekken lijkt men minder enthousiast

Bevinding 19:

Persoonlijk contact bij activiteiten zorgt voor wederzijds begrip

- Corona belemmerde dit voor best lange periode
- Echt in gesprek met elkaar en de uitdagingen over en weer (willen) begrijpen
- Komt vooral tot uiting bij excursies, themagroepen, leertrajecten, voortgangsgesprekken
- De voortgangsgesprekken zijn wel intensief en daarom niet zo frequent, monitoring kan mogelijk slimmer / kwantitatiever
- Leertrajecten zijn super waardevol, maar kunnen niet gesubsidieerd blijven, wanneer naar een verdienmodel omzetten? (binnen/buiten KAN)
- Krachtig dat het niet te grote club is en met mensen uit de praktijk
- Te veel 'bubble', wel de intrinsiek gemotiveerden aan boord
- Café's zijn soms wat te filosofisch van aard, hoe kan het praktischer op thema
- Gewenst is om meer te sturen dat de juiste mensen aanwezig zijn, zodat de discussie echt inhoudelijk sterk is:
 - ook kritische stemmen laten horen
 - verschillende niveaus binnen de organisatie: strategisch-operationeel
 - specialisten m.b.t. het thema

Bevinding 20: Veel kennisdeling, maar moeilijk ontsluitbaar voor betrokkenen

VanWaarde

- Ontsluitbaar in de zin van 'snel vindbaar' en dus toegankelijk
- Je moet behoorlijk 'intrinsiek' gemotiveerd zijn om boven water te halen wat je nodig hebt
- Website, nieuwsbulletin, kennisdocumenten zijn belangrijke informatie bronnen die gewaardeerd worden
- Wens om meer te communiceren op een praktische activerende manier
- Behoefte aan inzet van meer praktische tools

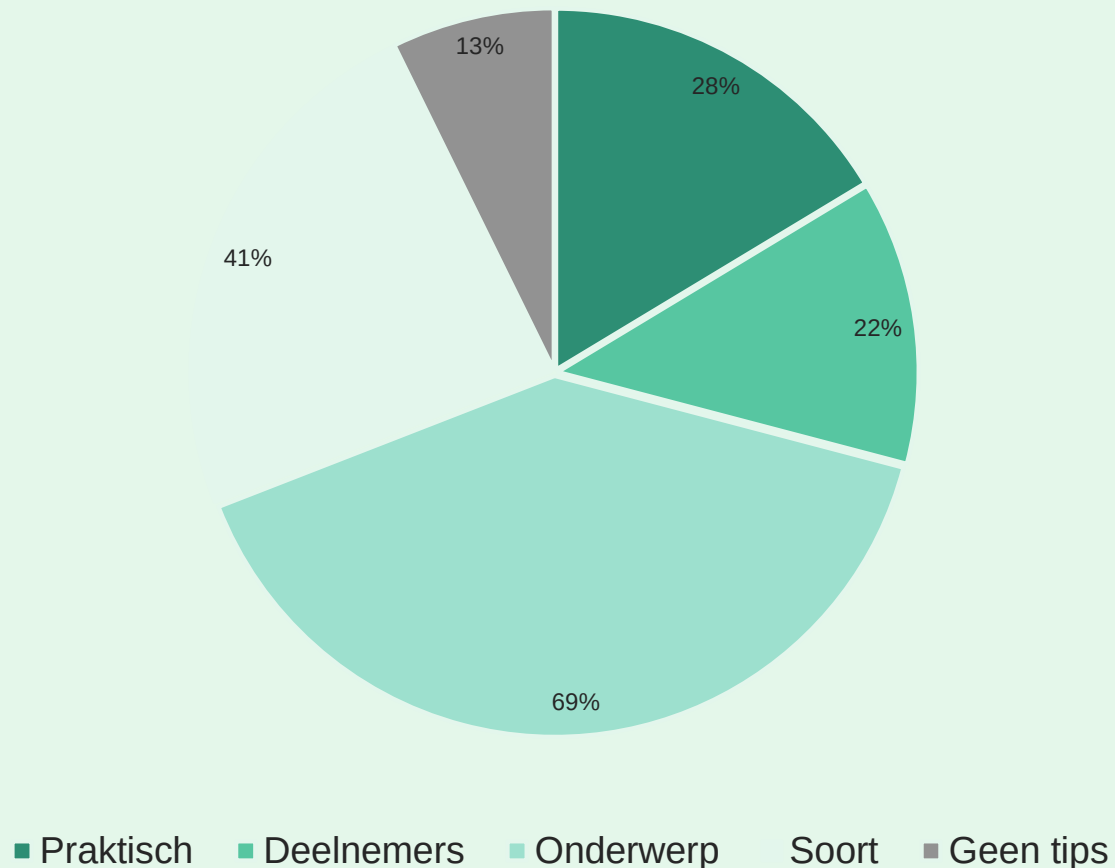
“Worstel je met
hittestress,
hier de
do's en dont's”

“Deze top 10
Is altijd goed
overall!”

Bevinding 21: Zo kunnen activiteiten nog verbeterd worden.

Tips over de te organiseren activiteiten in de toekomst

Praktisch

- Bereikbaarheid locatie
- Planning
- Duur
- Tijdige aankondiging
- Interesse vooraf peilen

Deelnemers

- Diversiteit
- Grotere opkomst/bereik
- Deelname specifieke doelgroepen

Onderwerp

- Vakinhoudelijk met experts
- Link met gezondheid, biodiversiteit
- Praktijk voorbeelden en ervaringen delen
- Aansluiting bij actualiteit

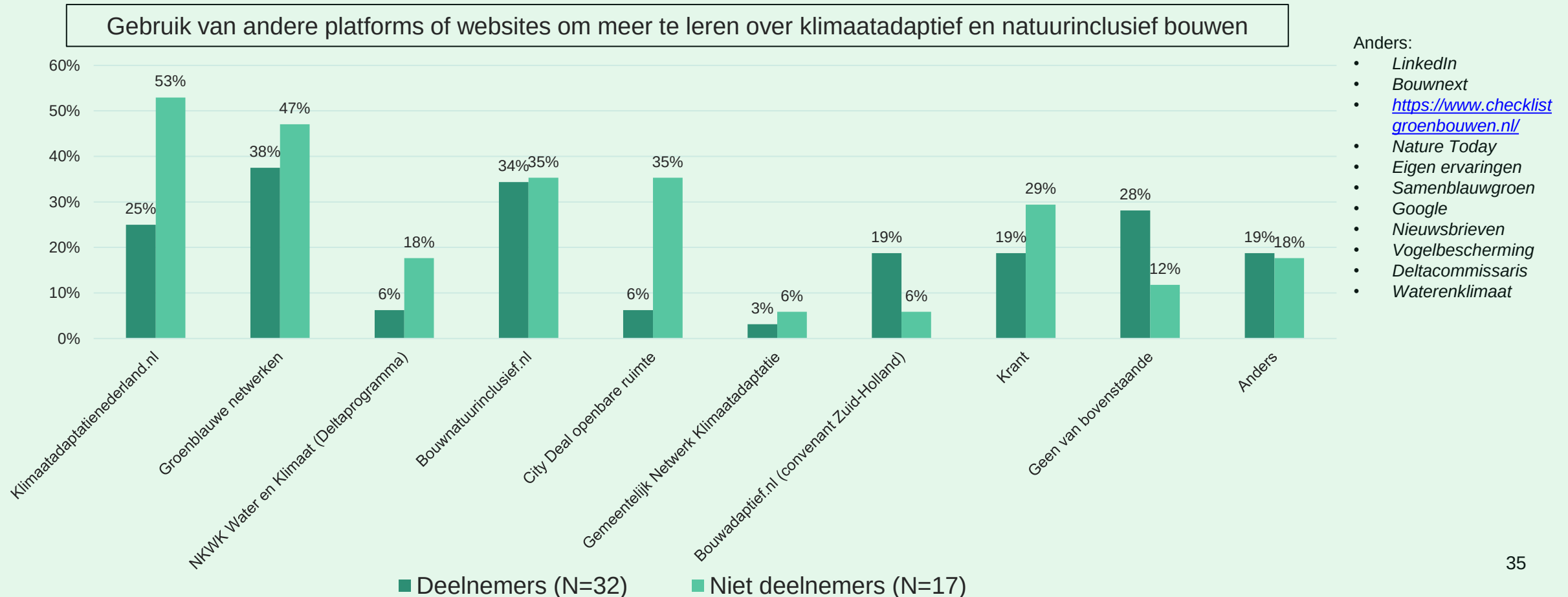
Soort

- Hackathon
- Netwerkmogelijkheden zoals borrels
- Meer excursies
- Brochure
- Magazine
- Projectbezoeken

Bevinding 22:

Informatie en kennis komt van diverse bronnen

Hoe komt de kennis allemaal toegankelijk bij elkaar op één plek?

Bevinding 23:

Thema's die meer aandacht mogen krijgen

Uit interviews kwam:

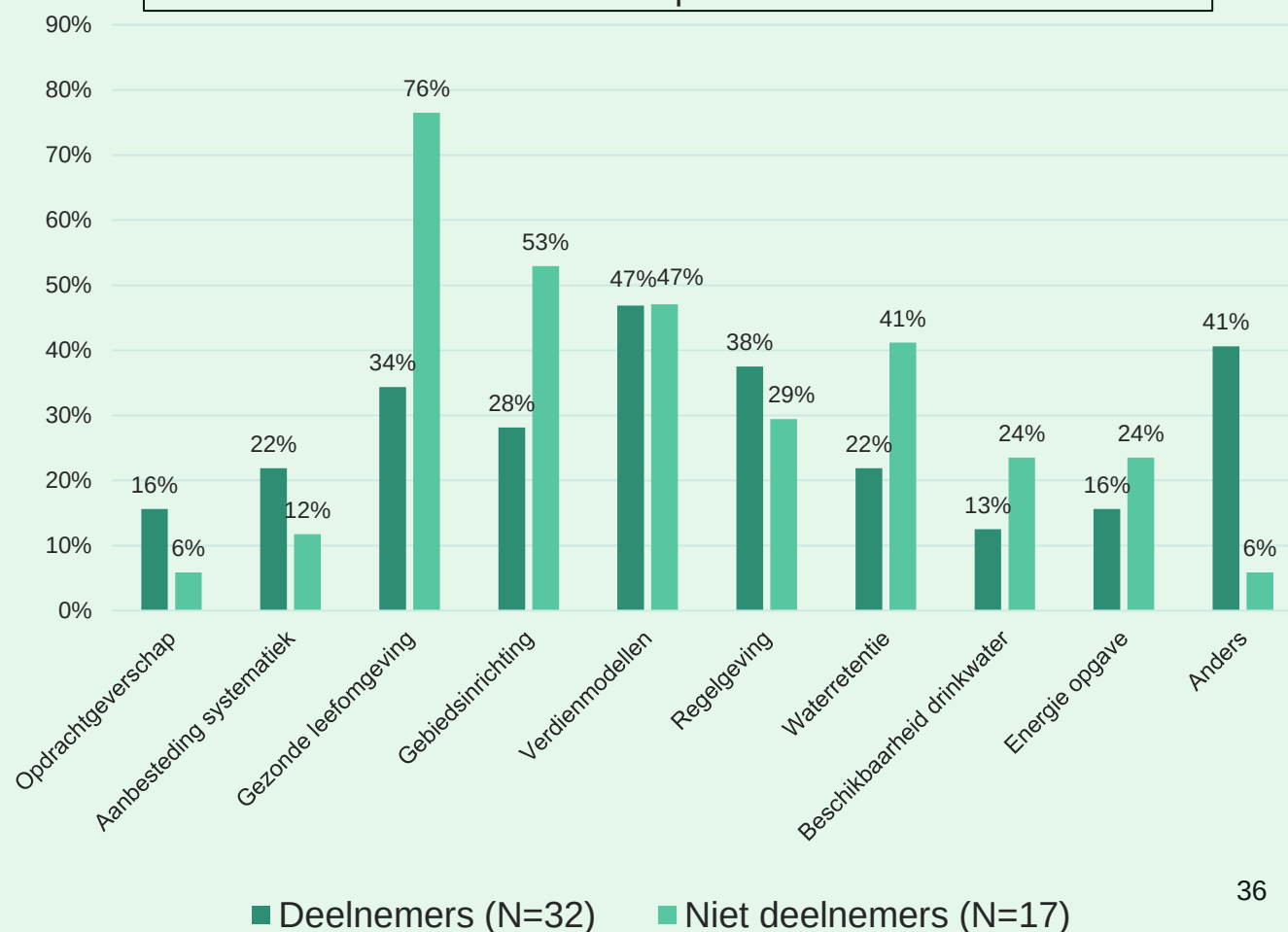
- Gebiedsniveau
- Opdrachtgeverschap
- Regelgevend kader
- Aanbestedingssystematiek
- Verdienmodellen / betaalbaarheid
- Consumenten wensen
- Relatie met andere transitieopgaven:
 - Gezondheid in relatie tot bouwen
 - Water opgave: Beschikbaarheid water, Drinkwater vriendelijke oplossingen, Impact van lage grondwaterstanden
 - Energie
 - Circulariteit
 - Hittestress
 - Mobiliteit (parkeernorm)
 - Bouwen in risico gebieden
- Bestaande bouw (BZK)

“Eerst oplossingen voor extreme weer situaties, dan door naar de volgende!”

Het is ook de kracht van KAN om te focussen op de opgave van KA & N bouwen.

Tuinen zijn van particulieren en daarmee is er beperkte invloed op de aanleg. Desondanks is het relevant dat KAN bewoners inspireert en stimuleert tot KA&N tuinen, aangezien het maar liefst zo'n 30% van de gebiedsinrichting behelst.

Zijn er onderwerpen waarover u meer kennis zou willen krijgen bij het KAN platform?

Bevinding 24: Aansturing mag strategischer

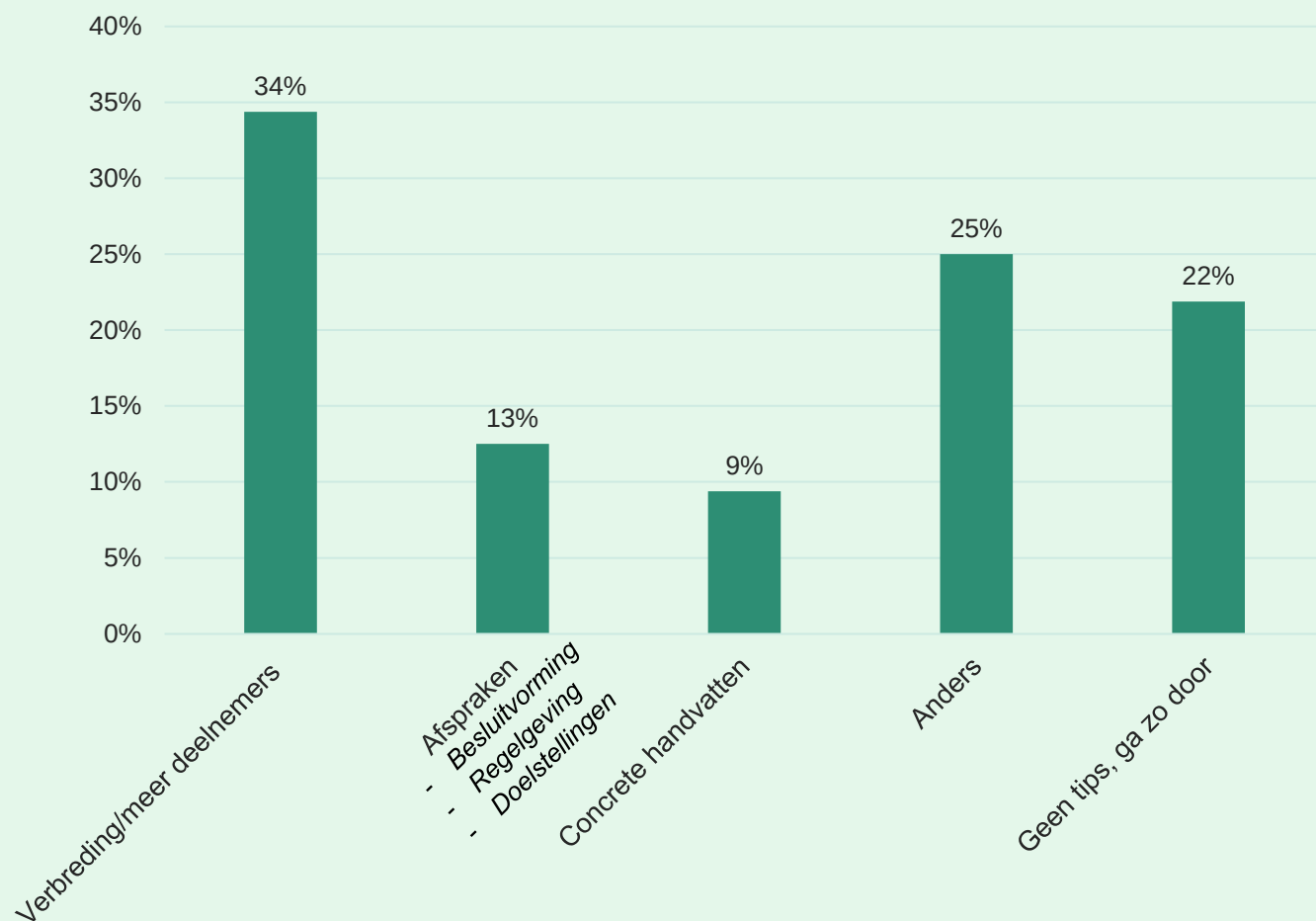
- Kerngroep en stuurgroep zijn praktische overleggen, meer strategisch sturen en toetsen is gewenst
- Opkomst is soms laag
- Niet een hele duidelijke afbakening voor iedereen tussen wat besproken wordt tijdens overleg met de kerngroep, stuurgroep en brancheverenigingen
- De aansturing voelt te veel als one-woman-show (positief richting Claudia); men realiseert zich dat met één dedicated persoon het ook niet groots wordt
- Claudia wordt soms nog te veel voor externe sessies gevraagd waar te veel tijd in gaat zitten
- Er komen bij Claudia nog veel vragen die ze niet kan oplossen
- Afhankelijk van ambitie voor de toekomst kan het wenselijk zijn om een grotere organisatie op te zetten voor KAN en ook een strategische afvaardiging van partners te betrekken

T.a.v. I&W participatie:

- Tot dusver zeer beperkt betrokken door capaciteitsgebrek bij KAN (tijdelijke vervanger)
- Ze overwegen financiering aan KAN o.b.v. de evaluatie: wat is bereik en meerwaarde van het KAN platform
- Zij zijn momenteel al financierder van Platform samen klimaatbestendig

Bevinding 25: Deelnemers willen vooral verbreding van deelnemers als doorontwikkeling

Wat is voor u de belangrijkste verbetering die nodig is voor de doorontwikkeling van het KAN platform?

Anders:

- *Kijk vooruit*
- *Kracht van herhaling*
- *Inzoomen op knelpunten in de keten*
- *Het onderwerp verdient meer aandacht*
- *Visie & strategie*
- *Beter toezien op de eis dat je een project indient*
- *Meer begrip voor integrale opgave vanuit de overheden*
- *Persoonlijkere aanpak*
- *Technische informatie*
- *Detailering van natuurinclusief ontwerpen*

Conclusie: Werkwijze KAN is impactvol geweest en kan tegelijk nog impactvoller

Hebben de ‘activiteiten’ impact in de zin van; gezamenlijk kennis ontwikkelen en ervaringen delen?

- KAN is een waardevol kennisplatform & actieve leergemeenschap
- Het platform onderscheidt zich door het leren langs de praktijk, het verbinden van KA & N en publieke & private samenwerking
- KA & N bouwen is duidelijk lerend domein, we snappen net wat wel en niet werkt
- Door de diverse activiteiten is er gezamenlijk veel relevante praktijk kennis ontwikkeld en gedeeld
- Opgedane kennis moet veel makkelijker te ontsluiten zijn voor partijen
- Opgedane kennis moet veel makkelijker te ontsluiten zijn voor partijen

Welk type activiteiten, kennis en voor wie relevant wel/niet en waarom.

- De verschillende activiteiten worden gewaardeerd door zowel deelnemers als ook niet-deelnemers.
- Vooral de activiteiten waar persoonlijk contact is met verschillende doelgroepen en een goede inhoudelijke discussie zijn gewaardeerd
- Men heeft met name kennis opgedaan van inrichtingsmaatregelen in een gebied en inspiratie om in de praktijk toe te passen
- De activiteiten kunnen nog aangescherpt worden: juiste participanten voor goede inhoud en praktische tips voor fysieke bijeenkomsten

Is KAN in staat om de praktijkkennis die bij de koplopers in de bouw zit voldoende te delen binnen het platform?

- 44% van de deelnemers deelt nog helemaal niet of onvoldoende praktijkkennis met het platform; dit kan nog meer.

Matcht KAN nog met de beleidsdoelstellingen van BZK en LNV?

- BZK is positief voor vervolg, geeft wel aan dat ze ook KA & N toepassing voor bestaande bouw relevant vinden

Hoe gaat het ‘proces’ van samenwerking en aansturing? Wat gaat goed/kan beter?

- Het mag strategischer naast de praktische aansturing
- Duidelijkere afbakening van agenda kerngroep en stuurgroep

Duidelijke elementen voor doorontwikkeling

Op welke thema's zou het KAN platform kunnen door ontwikkelen?

- Er mag meer aandacht gaan naar een aantal specifieke thema's zoals: gebiedsaanpak, opdrachtgeverschap / aanbesteding, verdienmodel
- En de relatie met andere opgaven in het gebied: gezondheid, water

Zijn er doelgroepen die meer betrokken of geactiveerd moeten worden?

- Ja, want teveel 'bubble' met intrinsiek gemotiveerden, nog te weinig breed bereik en dus brede beweging in praktijk
- Meer gemeentes betrekken is cruciaal
- Betrekken van meer deelnemers en kennispartners die dicht bij de praktijk van een gebiedsinrichting staan lijkt evident

Welke werkwijze richting toekomst?

- Diversiteit aan activiteiten doorzetten
- Kennisontwikkeling en -deling als ambitie is te beperkt voor brede verandering in de praktijk
- Noodzaak om van gebouw/kavel naar gebiedsgerichte aanpak te gaan, anders te beperkt in denken, doen, organiseren
- Systeemaanpak is nodig: onduidelijk tot op welk niveau KAN hier een rol in wil spelen?
- Belangrijk om de verbinding te zoeken met de ontwikkelingen in Europa

Onder welke voorwaarden komt ministerie I&W en/of VWS aan boord als financier?

- I&W: bewezen meerwaarde KAN naast andere kennisplatforms en aanzetten tot beweging in de markt
- VWS: niet gesproken

Aanbeveling 1:

Voer het strategisch gesprek

Herijk de ambitie van het platform o.b.v. de inzichten uit de evaluatie en het momentum wat er is.

Meer inzetten op systeemaanpak met interventies is nodig om gewenste verandering te realiseren in de praktijk.

Wil KAN het kennis- en leerplatform blijven zoals het nu is?

Een kenniscentrum?

Of aanjager van de transitie opgave die systeeminterventies opzet?

(leidende principes, verdienmodellen, wet- en regelgeving, procesborging, competentiescan, monitoring, etc.)

Er moeten 900.000 nieuwbouw woningen gerealiseerd gaan worden in de komende jaren!

Hoe gaan we er voor zorgen dat die klimaatadaptief en natuurinclusief gebouwd worden?

Om het goede gesprek over bovenstaande vragen te waarborgen is het belangrijk om duidelijkheid te hebben welke rol de kerngroep en de stuurgroep hierin vervullen.

Aanbeveling 2:

Betrek alle partners in een gebied

Ga in gesprek met gemeentes

Zonder hen aan boord loopt het moeizaam.

Nodig ze heel gericht uit voor een ronde tafel, een speciale thema bijeenkomst of bezoek een aantal gemeentes in het land.

Onderzoek welke uitdagingen zij hebben op dit gebied en hoe je ze kan betrekken bij het KAN platform.

Betrek alle actoren in het proces van gebiedsontwikkeling en beheer rondom nieuwbouw bij KAN

Maak samen inzichtelijk wat nodig is van hun allen in relatie tot de opgave KA & NI bouwen.

Maak het KAN platform bekend bij heel ontwikkelend en bouwend NL

Zoek verbinding met de plekken waar de doelgroep komt en inspiratie haalt en presenteer daar het KAN platform.

Zet in op bewustwording t.a.v. de urgentie en waarde van KA én NI bouwen en toon 'alledaagse' praktijkcases.

Maak verbinding met andere initiatieven rondom KA en NI bouwen in NL zodat jullie elkaar kunnen versterken.

Aanbeveling 3:

Ontsluit opgedane kennis slimmer

Ga door met kennisontwikkeling langs de praktijk en deel dit veel toegankelijker

Kennis blijven ontwikkelen en delen langs de praktijk is goed. De opgedane kennis moet wel veel toegankelijker worden gedeeld: op thema, met tools, KAN als vraagbaak.

Draag bij aan een kenniscentrum waar alle kennis, die ook op andere plekken ontstaat, samen komt met de KAN kennis.

Besluit tot wanneer je leertrajecten wil blijven subsidiëren; tot wanneer levert deze nieuwe kennis op die waardevol is om te delen? (anders omzetten naar betaald advies/training (marktpartij)).

Blijf inzetten op fysieke bijeenkomsten rondom thema's met de juiste genodigden voor een sterke inhoudelijke discussie

Elkaar vanuit verschillende disciplines beluisteren en begrijpen is cruciaal om het samen anders te gaan doen.

Laat thema's aansluiten op actuele praktijkvragen die er leven bij de deelnemers.

Nodig heel gericht mensen uit voor een sterke inhoudelijke discussie.

Organiseer ze korter, goed bereikbaar met OV op diverse plekken in het land en op verschillende werkdagen.

**Aanstekelijk
Veranderen**

VanWaarde

Deelnemers

1. Bij wat voor type organisatie bent u werkzaam? (Slide 8)
2. **Bent u deelnemer van de KAN stuurgroep?**
 - **78% (25) nee, 22% (7) ja**
3. Activiteiten (Slide 30, 31, 32)
4. **Kiest het KAN platform voor het juiste type activiteiten om samen kennis te ontwikkelen en te delen?**
 - **100% ja**
5. Tips voor activiteiten toekomst (Slide 35 en 36)
6. Hoeveel kennis doet u op over natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen bij het KAN platform? (Slide 10)
7. Op welke thema's heeft u vooral kennis opgedaan bij het KAN platform? (Slide 11)
8. Zijn er onderwerpen waarover u meer kennis zou willen krijgen bij het KAN platform? (Slide 38)
9. **Is het voor u duidelijk wat klimaatadaptieve en natuurinclusieve nieuwbouw inhoudt voor het KAN platform?**
 - **96% ja (31), 4% nee (1)**
10. Welke andere platforms/websites gebruikt u om meer te leren over klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen? (Slide 37)
11. Heeft het KAN platform u kennis over klimaatadaptieve en natuurinclusieve nieuwbouw gegeven die u concreet toe kunt passen in de praktijk? (Slide 13)
12. Heeft u uw eigen praktijkkennis over klimaatadaptieve en natuurinclusieve nieuwbouw ingebracht in het KAN platform om te delen met anderen? (Slide 15)
13. Waarom niet? (Slide 15)
14. Cultuur, Werkwijze, Competenties (Slide 20)
15. Heeft de deelname aan het KAN platform ertoe bijgedragen dat u of uw organisatie meer klimaatadaptief en natuurinclusief is gaan ontwikkelen / bouwen? (Slide 13)
16. Kunt u aangeven waar u vooral in de praktijk mee aan de slag bent gegaan? (Slide 14)
17. Heeft het KAN platform de verwachtingen die u had bij aanmelding, waargemaakt? (Slide 10)
18. Wat zijn voor u de meest waardevolle inzichten geweest tot nu toe uit het KAN platform? (Slide 28 en 29)
19. Doelgroepen (Slide 26 en 27)
20. Doorontwikkeling (Slide 41)

Niet-deelnemers

1. Bij wat voor type organisatie bent u werkzaam? (Slide 8)
2. Heeft u overwogen om deelnemer te worden van het platform? (Alleen voor bepaalde groepen N=5)
 - 80% nee (4), 20% ja (1)
 - Nee (4): Wanneer zou het voor u in de toekomst interessant zijn om deelnemer te worden?
 - Nvt
 - Komt niet uit in de agenda i.v.m. dagen waarop bijeenkomsten zijn en reistijd
 - Wanneer natuurinclusief bouwen verplicht wordt
 - Niet echt aan te geven, maar in de toekomst kan het zeker interessant zijn.
 - Ja (1): Wat is de reden dat u geen deelnemer bent geworden?
 - *tijdgebrek en net 12 jaar Lenteakkoord achter de rug*
3. Activiteiten deelname
 - 94% website, 100% bulletin, 24% café, 12% excursie, 6% platformbijeenkomst
4. Activiteiten Waardering (Slide 31, 32)
5. Kiest het KAN platform voor het juiste type activiteiten om samen kennis te ontwikkelen en te delen?
 - 100% ja
6. Hoeveel kennis doet u op over natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen bij het KAN platform? (Slide 10)
7. Op welke thema's heeft u vooral kennis opgedaan bij het KAN platform? (Slide 11)
8. Zijn er onderwerpen waarover u meer kennis zou willen krijgen bij het KAN platform? (Slide 38)
9. Welke andere platforms/websites gebruikt u om meer te leren over klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen? (Slide 37)